

Fastlandet; her er Glasvarer og Guld i Mængde, fint Haandværksarbejde, Cloisonnésager og skønne Lerkar. Forf. søger paa Fastlandet efter lignende Kultur og godtgjør, hvordan vi bestemt henvises til Egnene ved Nedre Rhin, til Landskaberne mellem Düsseldorf, Andernach og Coblenz. Her skulde altsaa Juti have boet. Den ældre Antagelse, at Juti stammede fra Jylland, har vel længe været forladt af de fleste Forskere; man har anset dette Folk for at være Stammen Eutii, Ýtas, som den Gang vitterlig fandtes i det nordlige Tydskland, men som man gjerne hensatte til hollandsk-frisiske Kystegne. Den indtrængende Undersøgelse, som nu denne Bog giver, vil sætte mange Tanker om dette Spørgsmaal i Bevægelse, ogsaa om Rækkevidden af Beviser ved Oldsager, men vi føres atter bort fra, at Folk fra Danmark deltog i Hengists og hans Fællers Tog til England.

Joh. Stp.

Kommandør W. Hovgaard, Professor i Skibsbygningskunst i Massachusetts, har udgivet *The voyages of the Norsemen to America* (1914); det er det første af en Række Skrifter, som det Amerikansk-Skandinaviske Fond udgiver med det Formaal at fremme Kundskaben om Nordens Lande til fælles Bedste for Rigerne paa hver sin Side af det nordlige Atlanterhav. Fra dette Synspunkt maa Værket ses. Man vil da forstaa den noget omstændelige, dog overalt klare og læseværdige Tilrettelægning af det hele Stof, der yderligere belyses ved 90 smukke Fremstillinger af Landskaber ved de forskjellige amerikanske Kyster, Afbildninger af Mennesketyper og af Gjenstande samt fortræffelige Kort. Forf. betoner især de geografiske og nautiske Sider af Spørgsmaalet om de Norskes Reiser til Amerika, og han stræber efter, at Læseren selv kan danne sig en Forestilling om, hvad der er Sandhed i den gamle Fortælling og hvilke de Lande vare, hvortil de dristige Søfarere kom.

Gustav Storms betydningsfulde Indlæg i dette Spørgsmaal har ikke formaaet at bringe Striden til Ende. Unægtelig havde Storm et med større Sikkerhed gennemført Standpunkt end denne Bog. Storm godkjendte af de to foreliggende Hovedkilder alene Fortællingen i Erik den Rødes Saga og forkastede

Grønlandsberetningen i Flateyjarbók som upaalidelig. Hovgaard viser, at der er Fejl og Usandsynligheder i begge Kilder, saa at den ene som den anden kun giver os en senere Tids Tradition om disse Rejser, hvorfor man med fornøden Kritik overfor Enkeltheder kan øse af dem begge. I Bestemmelsen af de Lande, hvortil Nordboerne kom, afviger H. fra Storm, idet han sætter Helluland længere mod Nord (til Baffin-Land, ikke Labrador), Markland er næppe New Foundland, men Nova Scotia, hvilket Land Storm opfattede som Vinland, medens H. flytter Vinland helt ned til Egnen om Cape Cod i Massachusetts, idet Beskrivelsen af Landet passer særdeles vel med denne Lokaltet indenfor et Landskab, der frembringer Druer; der kan let i den islandske Angivelse af Solens Stade, som unægtelig vilde føre til en nordligere Polhøjde, være indløbet en Fejl. Iøvrigt har man ikke paa alle Rejser fæstet de nævnte nordiske Navne paa det samme Landskab.

Hvor meget rigtigt end Kommandør H.s Kritik indeholder, vil den saaledes hævdede Mægling mellem Kilderne ganske sikkert føre til, at endnu andre Løsninger af Spørgsmaalet om de fundne Kyster ville blive forsøgte. Hovedsagen er imidlertid, at Sandheden af de gamle Beretninger i deres Hovedtræk bliver slaaet fast, og hertil har Forf. bidraget ved mange skarp-sindige Bemærkninger og lærerige iagttagelser, der støtte sig til hans store Erfaring som Sømand og Kjendskab til Litteraturen om Opdagelserne i de nordlige Have. Fridtjof Nansens Tanke om at Middelalderens Tradition om Insulæ fortunatæ i Atlanterhavet skulde have fremkaldt Beretningen om Vinland, kan Forf. med Grund ikke billige. Iøvrigt frembyder Hovgaards Bog ved de mange forskellige Emner, den behandler, en meget underholdende Læsning.

Joh. Stp.

Lægevidenskabens Fortjenester af Historien blive i vore Dage stadig større. Herved tænkes ikke paa de betydningsfulde kraniologiske Undersøgelser, som især belyse ethnografiske Spørgsmaal, men paa de mangfoldige Bidrag til Forstaaelse af psykiske Fænomener hos større Folkedele (Besættelse, Suggestion osv.) eller hos enkelte Personer (som for nylig overfor Dronning